

Curtea Supremă de Justiție
DE C I Z I E

09 septembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana și partea vătămată Tudos Vadim, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Sîngerei din 11 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2015 în cauza penală privindu-l pe

Oleinic Vitalie Ivan, născut la 23 iulie 1990, originar și domiciliat în s.Sîngerei Noi, r-nul Sîngerei.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 18.11.2014 - 11.12.2014,

Instanța de apel: 23.01.2015 - 15.04.2015,

Instanța de recurs: 16.06.2015 - 09.09.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Sîngerei din 11 decembrie 2014, Oleinic Vitalie a fost condamnat în baza art.264 alin.(4) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Tudos Vadim, a fost admisă în principiu, urmînd a fi soluționată separat în procedura civilă.

2. Prima instanță, examinînd cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Oleinic Vitalie, la 23 iunie 2014, aproximativ la ora 19.50, pe strada centrală din s.Sîngerei Noi, r-nul Sîngerei, conducînd motocicleta de model „Ducati” fără număr de înmatriculare, avîndu-l în calitate de pasager pe cet.Ceaușceac Alexandr, a încălcat cerințele pct.14 lit.a), pct.11 lit.c), pct.45 alin.(1) lit.a), b), c), d) și alin.(2), pct.42 din Regulamentul circulației rutiere, adică a condus motocicleta în stare de ebrietate cu concentrația de alcool în aerul expirat de 0,23 mg/l și în sînge de 0,38g/l, nu a purtat pe cap casca de protecție în timpul deplasării și nu s-a asigurat că pasagerul Ceaușceac Alexandr a procedat la fel, nu a condus motocicleta în conformitate cu limita de viteză stabilită, a manevrat motocicleta pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus, unde s-a tamponat frontal în automobilul de model „Volkswagen Passat”, cu n/î SG AQ 241, la volanul căruia se afla Tudos Vadim, care se deplasa regulamentar, în urma căruia pasagerul de pe

motocicletă Ceaușceac Alexandr, a primit vătămări corporale grave, care au provocat decesul ultimului.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul T.Gratii și partea vătămată V.Tudos, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței, rejudicarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul V.Oleinic să fie condamnat în baza art.264 alin.(4) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, precum și admiterea acțiunii civile înaintate de către partea vătămată V.Tudos, invocând că instanța nu a apreciat obiectiv circumstanțele cauzei, că inculpatul a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică; pedeapsa aplicată inculpatului cu suspendarea condiționată a executării ei este prea blândă, deoarece infracțiunea săvârșită de către acesta se atribuie la categoria celor grave, nu s-a luat în considerație pericolul social al faptei, consecințele survenite, și anume decesul persoanei, astfel pedeapsa aplicată inculpatului nu este proporțională cu fapta comisă, nefiind realizat scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea de noi infracțiuni, considerând că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința inculpatului nu poate fi atins decât prin aplicarea pedepsei cu închisoarea;

- partea vătămată V.Tudos, casarea acesteia, rejudicarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat la o pedeapsă fără aplicarea art.90 Cod penal, invocând că pedeapsa numită acestuia este prea blândă; instanța nu a ținut cont că infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave, de comportamentul inculpatului pe tot parcursul examinării cauzei, de consecințele care au survenit, că nu a reparat prejudiciul material cauzat, solicitând admiterea acțiunii civile cu încasarea de la inculpat în beneficiul său a sumei de 115649,20 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2015, au fost respinse, ca nefondate, apelurile procurorului și a părții vătămate V.Tudos.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, dând probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului V.Oleinic în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a conchis că, la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont de principiul individualizării pedepsei penale prevăzut de art.7, 61, 75 Cod penal, de comportamentul pertinent al inculpatului, care și-a recunoscut vina și s-a căit în cele comise, de faptul că acesta este invalid de gradul III, că anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv, de poziția succesului părții vătămate Ceaușceac, care nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de acesta, astfel argumentele procurorului nu pot fi admise, deoarece vin în contradicție cu circumstanțele cauzei și, în special, cu poziția succesului părții vătămate, care anume dînsa suferind în urma acțiunilor comise de inculpat, a solicitat o pedeapsă mai blândă neprivativă de libertate.

Reieșind din circumstanțele menționate, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță corect a conchis că corectarea inculpatului este posibilă fără privarea de libertate, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei numite, sancțiunea

aplicată încadrându-se în dispozițiile legale ce instituie dreptul instanței de a suspenda condiționat executarea pedepsei, iar privarea inculpatului de dreptul special de conducere a unității de transport asigură suficient neadmiterea de către acesta pe viitor a comiterii unei infracțiuni similare.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, argumentele părții vătămate V.Tudos în ce privește acțiunea civilă cu privire la neexpunerea primei instanțe în acest sens urmează a fi respinse, deoarece prima instanță, în baza art.387 Cod de procedură penală, a admis în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, deoarece în ședința de judecată nu au fost prezentate probe elocvente ce ar dovedi cu certitudine prejudiciul material cauzat.

5. Împotriva hotărîrilor nominalizate au declarat recursuri ordinare procurorul L.Pasat și partea vătămată V.Tudos, care au solicitat:

- procurorul, invocînd temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei inculpatului cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, pe motiv că instanțele de judecată nu au ținut cont că inculpatul a comis accidentul rutier în stare de ebrietate, de comportamentul lui față de partea vătămată V.Tudos pe tot parcursul examinării cauzei, astfel considerînd că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă numai în condițiile izolării lui de societate;

- partea vătămată, casarea hotărîrilor menționate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, pe motiv că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blîndă în coraport cu fapta comisă, prima instanță era obligată să examineze acțiunea civilă, să acorde părților cuvînt întru expunerea opiniilor în acest sens; în dispozitivul sentinței instanța nu s-a expus asupra acțiunii civile, dat fiind faptul că în urma accidentului rutier s-a format prejudiciu material, care urmează a fi încasat de la inculpat.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit textelor recursurilor, procurorul și partea vătămată invocă ca temei de casare a hotărîrilor nominalizate art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizînd acest temei în raport cu motivele invocate în recursuri, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrilor contestate.

Totodată, Colegiul reține că autorii recursurilor sînt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărîrile instanțelor numai referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui V.Oleinic pe termen de probă.

Motivul recurențelor, precum că instanțele de fond incorect au individualizat pedeapsa și greșit a aplicat prevederile art.90 Cod penal, Colegiul penal î-l consideră neîntemeiat.

La acest capitol Colegiul remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sancțiunea art.264 alin.(4) Cod penal, în baza căruia V.Oleinic a fost declarat vinovat, prevede o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de la 4 la 8 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani.

În temeiul art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, lui V.Oleinic i-a fost stabilită pedeapsa în baza art.264 alin.(4) Cod penal de 5 ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 5 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Conform părții descriptive a deciziei, instanța de apel a menționat că la aplicarea pedepsei s-a ținut cont de gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele atenuante prezente în cauză, precum și de persoana inculpatului. În continuare, instanța a reținut ca circumstanțe atenuante recunoașterea vinei și căința sinceră a inculpatului în cele săvârșite, contribuția activă la descoperirea infracțiunii, acceptarea examinării cauzei în baza art.364¹ Cod de procedură penală, tragerea la răspundere penală pentru prima dată, precum și că nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, la locul de trai se caracterizează pozitiv, este invalid de gradul III, de poziția succesorului părții vătămate Ceaușceac, care nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de acesta, solicitând să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă neprivativă de libertate. Astfel, instanța a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului poate fi obținută prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, fiind stabilită în termen de până la 7 ani.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei inculpatului au fost respectate prevederile legii, iar în atare situație, careva interdicții de suspendare condiționată a executării pedepsei de 5 ani închisoare stabilite acestuia, legea nu prevede, deoarece suspendarea executării condiționate a pedepsei, conform art.90 alin.(4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni de categorie gravă.

Astfel, Colegiul penal conchide că concluzia instanțelor de fond corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii.

Temeiul invocat de către partea vătămată referitor la netemeinicia hotărârilor judecătorești în latura civilă, nu poate servi drept motiv pentru casarea acestora, deoarece instanțele, lăsînd acțiunea civilă cu privire la încasarea prejudiciului material spre soluționare în ordinea procedurii civile, și-au motivat soluția dată reieșind din

faptul că, în cadrul procesului penal nu au fost prezentate probe elocvente ce ar dovedi cu certitudine cuantumul prejudiciului material cauzat, astfel, în cazul dat, instanțele de fond, în temeiul art.387 Cod de procedură penală, în partea descriptivă a hotărîrilor, au conchis de a admite acțiunea civilă înaintată de partea vătămată V.Tudos, cu lăsarea ei pentru examinare în ordinea procedurii civile. Astfel, argumentele recurenților, precum că instanțele nu s-au expus asupra acțiunii civile înaintate de partea vătămată V.Tudos, nu pot fi reținute.

Concomitent, urmează de evidențiat faptul că argumentele invocate în recursuri de către procuror și partea vătămată au fost deja obiect de judecare în instanța de apel și aceasta, respectînd prevederile art.414 alin.(3) și art.417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, iar careva noi argumente în recursuri recurenții nu au indicat.

Prin urmare, analizînd materialele cauzei și hotărîrea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărîrii judecătorești contestate de către procuror și partea vătămată.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de procuror și partea vătămată V.Tudos, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana și partea vătămată Tudos Vadim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui Oleinic Vitalie, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 29 septembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu